

12. Ady Endre

Szerző dezs

Rendszerezd Ady verseit verstípusok, korszakok, témák, esztétikai értékek alapján

Ady: Nyugat

vezéregyénisége; mindennapi magyarságtudathoz járult hozzá; értelmiségi, költő és publicista; témák: elidegenedés a történelemtől, magyar reménytelenség, eszmény és valóság, férfi-nő kapcsolatok, modern istenhit
 portré: folyamatosan ars poétikus, szimpla költő-mivoltát tagadja; szerénytelen, energikus, dacos, őszinte; romantikus küldetéstudat, mégis-morál

verstípusok:

első szakasza::

-látomásszerű

tájvers: rendhagyóak, a táj nem eszményi, hanem pokoli: a magyarság elátkozottságának jelképe

A magyar

ugaron: nem szimpla tájvers: szecessziós játék; formai fegyelmezetség, nemzetostorozó indulat, teremtő fantázia; szecessziós képzőművészeti

szimbólum:

virág; ügyes, pozitív

befejezés

-Léda-szecessziós

hangulatvers: Lédával bonyolult kapcsolata volt, eleinte szerelem, majd személyiségbeli ellentétek előjöttek, marták egymást

Lédával

a bálban:

hangulatiság nagyon fontos: katartikus, plasztikus jelzők, dekadencia, pillanatnyi időbeliség, szimbolista-szecessziós nyelvi remeklés

-létharc-vers:

élet teljességéért

folytatott kozmikus

közdelem valamely gonosz hatalommal, mitológiai figurával

Harc a

nagyúrral: titokzatos, homályos,

követhetetlen

dikciók; harc a pénzért, az

aranyért a disznófejű nagyúrral

-istenes

vers: vágyott a hitre, rátalált

Istenre, aki a nehéz pillanatokban meglátogatja

Hiszek

hitetlenül Istenben: belső feszültség,

megszállott Isten-keresés, nem Isten a fontos, hanem saját lelki teljessége, szükséglete

-magyarság-versek

(és kuruc versek): egynek érzi, azonosítja magát a magyarsággal, minden bűne,

ballépése az ő ballépése is és viszont; elátkozott, tragikus, megváltásra

reménytelen népek látja, de kötődik hozzá, küldetés-tudata van

Nekünk

Mohács

kell: fordított himnusz: Istenhez fordul, de büntetést kér; ostromzó

indulat,

heves nyelvezet, azonosulás

-„forradalmi”

versek: Illés szekerén kötetben vannak a fontosak; nemcsak társadalmi esemény, hanem kozmikusabb: az élet

megújulását jelenti,

összefonódik ez a kettő;

szereptudat, (a nagy forradalmárok

utódjának tartja magát);

általánosításokra

épít; publicisztikában is

meghatározó volt

A tűz

csiholója: nem konkrét, nem adys vers;

töredezett nyelvezet, inverz mondatok;

filozofikus gondolatmenet; utalások,

célzások; tűz: mitológiai

kellék

második

szakasza: kevesebb

személyiségkultusz, mélyebb

témák,

letisztultság, gondolatiság, archaikus nyelvezet,

töredezetten mondatok,

összetettebb szimbólumok

-háborús

versek: kétségbeesett, tragikus

világkép; prófétai hangnem;

fontos versek:

Halottak élén kötetben vannak, pl. Az

eltévedt lovas

-Csinszka-versek:

nincs gyötrelme, vívódás,

csak a társ, csendes otthon keresése (pl.

Nézz,

drágám, kincseimre)